

hij daarmee het Huis van Oranje aanzienlijke moeilijkheden zou besparen, een verklaring waarin hij impliciet het vaderschap van 'Henry le Roi' erkende.¹⁶

Na de plotselinge dood van Van Vredenburg, in 1927, dreigde 'Elisabeth le Roi' een schandaal te veroorzaken. Van 't Sant vreesde dat behalve de rol van de gezant ook die van de prins in de openbaarheid zou komen. Hij wist de familie Van Vredenburg, die hij niet op de hoogte stelde van het vermoedelijke vaderschap van de prins, te bewegen de vrouw in totaal f 47 000,- te betalen om haar af te kopen en in staat te stellen naar de Verenigde Staten te vertrekken. De transactie verliep via Van 't Sant, die op ambtseed een proces-verbaal ervan opmaakte. De broer van de gezant ging echter na enige tijd argwaan tegen de hoofdcommissaris koesteren, toen hij zich realiseerde dat deze de zaak geheel alleen en op oncontroleerbare wijze had afgehandeld. Hij liet naspeuringen doen die geen enkel resultaat hadden en de familie kwam tot de overtuiging dat Van 't Sant haar op een doortrapte manier had opgelicht. Justitie zag echter onvoldoende grond voor een rechtsvervolging; de dreiging met een civiele vordering leidde uiteindelijk tot instelling van een scheidsgerecht. Van 't Sant weigerde consequent volledige openheid van zaken omtrent 'Elisabeth le Roi' te geven en de uitspraak van de commissie was dan ook niet ondubbelzinnig ontlastend voor Van 't Sant. Inmiddels had de pers ondanks alle discretie toch lucht van de zaak gekregen en mede daarom zag de hoofdcommissaris zich genoodzaakt zijn functie neer te leggen. Hij trad daarop in particuliere dienst van de koningin.

Op deze weergave van de feiten in het concept-manuscript reageerden diverse lezers. Brugmans' reactie stond model voor een aantal andere: hij stelde de vraag of het wel wenselijk was dat in een 'publikatie van regeringswege' de escapades van prins Hendrik zo uitvoerig uit de doeken werden gedaan.

- 6 'Ik stel die vraag niet omdat er iets staatsgevaarlijks zou schuilen in je verhaal, dat zo waardig en zonder sensatiezucht is opgesteld (hulde daarvoor!), maar omdat koningin Juliana die haar vader altijd zeer heeft gewaardeerd, ongetwijfeld diep geschokt zou zijn als zij van een en ander kennis zou nemen.' (Mii)

Groeneveld vond de publikatie van de feiten aangaande het 'bastaardbroertje' met het oog op de gevoelens van koningin Juliana eveneens ongewenst en wees 'op de Engelse praktijk bij vorstelijke biografieën, die

¹⁶ Zie voor De Jongs beschrijving van deze affaire: deel 9, 855-859 (821-826).